

**LIETUVOS APLINKOS
APSAUGOS SISTEMOS
DARBUOTOJŲ
PROFESINĖ SAJUNGA**

Nacionalinio pareigūnų profesinių
sajungų susivienijimo narė

Identifikavimo kodas 302623077;
V. Mykolaičio - Putino g. 5, Vilnius, LT-03106;
el.p. info@pareigunai.lt;
tinklapis www.pareigunai.lt, www.aplinkos-profsajunga.lt
tel. (8 5) 271 61 18, (8 671) 98974
faks. (8 5) 2123273
ats. sąskaita LT 04 5016 2000 1400 0646, **Pareigūnų
kredito unija**

Lietuvos Respublikos aplinkos ministrui
Valentinui Mazuroniu
A.Jakšto g. 4, LT-01105, Vilnius

2014-03-07 Nr. *52-22 (14)*

Valstybinės miškų tarnybos prie
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos
Direktoriui Rimantui Prūsaičiui
Pramonės pr. 11A, LT-51327, Kaunas

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO PAVEDIMO NR. (42-1)-D8-1493

Lietuvos aplinkos apsaugos sistemos darbuotojų profesinė sąjunga (toliau – Profesinė sąjunga) susipažino su 2014 m. vasario 25 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro pavedimu Nr. (42-1)-D8-1493 (toliau - Pavedimas).

Vadovaujantis Pavedimo 1 p., siekiant padidinti aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės efektyvumą, administracinių teisės pažeidimų prevenciją Lietuvos Respublikos aplinkos ministras pavedė Valstybinei miškų tarnybai prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos (toliau – Valstybinė miškų tarnyba) nuo šių metų vasario 24 d. vykdyti naują veiklą- vykdyti kontrolę medžioklės srityje (atlikti reidus). Pavedime nurodoma darbą visuose miškų kontrolės teritoriniuose poskyriuose organizuoti taip, kad:

- per savaitę būtų atlikta ne mažiau nei 3 reidai kiekvieno teritorinio poskyrio kontroliuojamoje teritorijoje, o reidų rezultatai ne vėliau nei kitą dieną būtų pateikiami nustatyta forma;
- būtų surašyti administracinės teisės pažeidimo protokolai ir paimami pažeidimo įrankiai, o apie išskirtinius pažeidimus SMS žinute būtų informuotas aplinkos viceministras L. Jonauskas;
- administracinės bylos būtų perduotos nagrinėti ir kontroliuoti regiono aplinkos apsaugos departamento rajono agentūrai pagal pažeidimo padarymo vietą.

Pagal Lietuvos Respublikos miškų įstatymo (toliau – Miškų įstatymas) 5 str. 3 dalį, Valstybinė miškų tarnyba – įstaiga prie Aplinkos ministerijos, skirta valstybės politikai aplinkos ministrui pavestojė

gamtos išteklių (tai yra mišku) valdymo srityje įgyvendinti. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. rugpjūčio 3 d. įsakymu Nr. D1-464 patvirtintų Valstybinės miškų tarnybos nuostatų (toliau - Nuostatai) 8 p. yra pateiktas Valstybinės miškų tarnybos veiklos tikslų baigtinis sąrašas – Miškų įstatymo įgyvendinimo priežiūra ir valstybės politikos įgyvendinimas miškų valdymo srityje. Valstybinė miškų tarnyba, įgyvendindama minėtus tikslus, vykdo atitinkamas funkcijas, nurodytas tiek Miškų įstatyme, tiek Nuostatuose. Pažymėtina, kad įstatymu kontrolė medžioklės srityje nėra priskirta nei prie Valstybinės miškų tarnybos tikslų, nei prie šios tarnybos vykdomų funkcijų. Valstybinių miškų pareigūnų pareigos, išvardytos Miškų įstatymo 6 str., neapima medžioklės kontrolės vykdymo. Be to Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo 5 str. 1 d. aiškiai nurodyta, kad valstybinė aplinkos apsaugos kontrolę vykdo regionų aplinkos apsaugos departamentai, kai tuo tarpu Valstybinė miškų tarnyba į šį baigtinį sąrašą nepatenka. Dėl to toks papildomų funkcijų pavedimas Valstybinei miškų tarnybai yra nepagrįstas ir neteisėtas. Atkreipiame dėmesį, kad nepagrįstų funkcijų vykdymas gali turėti neigiamų pasekmių ne tik Valstybinės miškų tarnybos pareigūnams, bet ir visai aplinkos apsaugos sistemai. Todėl prašome susilaikyti nuo Pavedimo vykdymo ir kartu su Profesinės sąjungos bei kitų suinteresuotų institucijų atstovais ieškoti kitų, priimtinių ir teisėtų priemonių Aplinkos ministerijos keliamiems tikslams įgyvendinti.

Valstybinėje miškų tarnyboje dirbantys asmenys yra karjeros valstybės tarnautojai, kurie dirba įprastu darbo laiko režimu, t.y. 8 valandas per parą, 40 val. per savaitę, kaip tai nurodyta Lietuvos Respublikos darbo kodekso (toliau - DK) 144 str. 1 d. Kaip matyti iš sudarytų kovo mėnesio reidų grafiku, reidai atliekami tiek poilsio dienomis, tiek naktį, o jų trukmė svyruoja nuo 7 val. iki 12 val. Pagal DK 144 str. 3 d. asmenų, dirbančių įprastu darbo laiko režimu, maksimalus darbo laikas per 7 dienas, įskaitant viršvalandžius, neturi viršyti 48 val., o pagal DK 152 str. 1 d. darbuotojo viršvalandinis darbas per dvi dienas iš eilės neturi viršyti keturių valandų ir šimto dvidešimties valandų per metus. Darbo laikas, viršijantis numatytąjį DK 144 str. 1 d., privalo būti apmokamas pagal DK 193 str. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad Valstybinės miškų tarnybos karjeros valstybės tarnautojams, dirbantiems įprastu darbo laiko režimu, paskyrus papildomas funkcijas – atlikti 7-12 valandų trukmės reidus vykdant medžioklės kontrolę, - neišvengiamai bus viršytas nustatytasis maksimalus darbo laikas, o už viršvalandžius darbdavys privalės mokėti ne mažiau kaip pusantro darbuotojo darbo užmokesčio. Pažymėtina dar ir tai, kad kai kurie reidai yra numatyti nakties metu arba valstybės tarnautojų poilsio dienomis, už ką, vadovaujantis DK 154 str. 1 d., 193 str. ir 194 str., taip pat privalo būti mokamas atitinkamai didesnis darbo užmokestis. Taigi tokios papildomos funkcijos Valstybinei miškų tarnybai ne tik neatitinka šiuo metu galiojančių teisės aktų reikalavimų, bet ir reikalauja papildomų lėšų iš biudžeto apmokant valstybės tarnautojams už susidariusius viršvalandžius, darbą nakties metu, švenčių ir poilsio dienomis.

Profesinė sąjunga atkreipia dėmesį ir į darbo laiko režimo problemą Valstybinės miškų tarnybos tarnautojams pradėjus vykdyti naujas funkcijas nakties metu. Vadovaujantis DK 144 str. 1 d., 4 d., 147 str.

1 d. ir 2 d. darbuotojams bendru atveju yra nustatoma penkių darbo dienų savaitė su dviem poilsio dienomis, kitoks darbo laiko režimas gali būti nustatytas tik tam tikrų kategorijų darbuotojams. Pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. gegužės 14 d. nutarimo Nr. 587 Dėl darbų, kuriuose gali būti taikoma iki dvidešimt keturių valandų per parą darbo laiko trukmė, sąrašo, darbo ir poilsio laiko ypatumų ekonominės veiklos srityse patvirtinimo (toliau – Nutarimas) 1 p. bei DK 144 str. 4 d., siekiant įvesti pamaininį darbo laiko režimą, būtina išpildyti visas tris sąlygas: a) tam tikra pareigybė turi patekti į darbuotojų, galinčių dirbti 24 valandas, sąrašą; b) dienos (pamainos) trukmė gali būti ilgesnė negu 8 valandos tik tais atvejais, jeigu darbo ar gamybos pobūdis neleidžia organizuoti darbą nustatant darbo dienos (pamainos) trukmę, neviršijančią 8 valandų; c) darbdavys privalo sudaryti įstaigos darbų sąrašą, kuriuose gali būti taikoma iki 24 valandų per parą darbo laiko trukmė. Tik esant visoms šioms sąlygoms, galimas pamaininis darbas. Be to pažymėtina, kad vadovaujantis DK 147 str. lingvistine analize, darbdavys gali taikyti arba tik įprastą darbo laiko režimą, arba tik pamaininį, o pagal DK 149 str. – suminę darbo laiko apskaitą. Kitokio ar mišraus darbo laiko režimo įstatymų leidėjas nėra numatęs. Valstybės tarnautojams pavedus vykdyti papildomas funkcijas, pastarieji privalės ne tik atlikti savo tiesiogines funkcijas, bet ir vykdyti reidus naktimis, poilsio dienomis. Taigi, jei šiuo atveju yra siekiama įvesti pamaininį darbo laiko režimą, būtina atkreipti dėmesį, kad pagal DK 147 str. 1 d., 3 d., darbuotojams dirbant pamainomis, administracija, suderinusi su darbuotojų atstovais, darbo grafikus privalo paskelbti ne vėliau nei likus 2 savaitėms iki šių grafikų įsigaliojimo. Kaip matyti iš kovo mėnesio reidų grafikų, kurie nebuvo derinti su Profesinės sąjungos atstovais, pirmieji reidai numatomi jau nuo 2014 m. kovo 1 d., kai tuo tarpu Pavedimas buvo priimtas tik 2014 m. vasario 25 d., o Valstybinės miškų tarnybos direktoriaus įsakymas dėl miškų kontrolės skyriaus teritorinių poskyrių vykdomų reidų grafikų buvo priimtas 2014 m. vasario 28 d. Taigi, akivaizdu, kad tokių grafikų sudarymas prieštarauja teisės aktų nuostatomis – nesuderinti su Profesinių sąjungų atstovais grafikai buvo paskelbti likus vos 3 dienoms iki šių įsigaliojimo. Tokiu būdu kyla neaiškumų, kaip bus organizuojamas darbas bei paskirstomi darbo krūviai nepažeidžiant teisės aktų reikalavimų.

Norime pabrėžti, kad darbdavys privalo užtikrinti nepertraukiamą paros ir savaitės poilsio laiką. Vadovaujantis DK 160 str. 1 d. kasdieninio nepertraukiamojo poilsio tarp darbo dienų (pamainų) trukmė, dirbant įprastu darbo laiko režimu, negali būti trumpesnė kaip vienuolika valandų iš eilės, o pagal DK 161 str. 1 d., 5 d. bendra poilsio diena yra sekmadienis, o esant penkių dienų darbo savaitei, – šeštadienis ir sekmadienis, poilsis turi trukti ne mažiau nei 35 val. Pamaininio darbo laiko režimo atveju, vadovaujantis Nutarimo 2 p. asmenims, dirbantiems 24 val. per parą, poilsio tarp darbo dienų laikas privalo būti ne trumpesnis kaip 24 valandos iš eilės. Kaip jau minėta, Valstybinės miškų tarnybos tarnautojai atlieka funkcijas, kurios būtinos Nuostatų 8 p. numatytiems tikslams įgyvendinti. Pavedus atlikti papildomas, jiems pagal kompetenciją nepriklausančias funkcijas, Valstybinės miškų tarnybos tarnautojai bus įpareigoti ne tik dirbti įprastą darbo laiką, t.y. 8 val. per dieną, kurio metu atliks jiems Miškų įstatymo nustatytas funkcijas, bet ir kartą per savaitę (nepriklausomai nuo savaitės dienos ar paros laiko) atliks

reidus. Taigi, akivaizdu, kad tiek dirbant įprastu darbo laiko režimu, tiek pamainomis, nebus užtikrinamas nepertraukiamas paros arba savaitės poilsio laikas.

Miškų įstatymo įgyvendino priežiūra ir valstybės politikos įgyvendinimas miškų valdymo srityje – pagrindiniai Valstybinės miškų tarnybos tikslai, kuriems įgyvendinti ten dirbantys valstybės tarnautojai yra apmokyti, turi patirties. Pabrėžtina, kad pavedus atlikti naujas, pagal įstatymą nepriskirtinas medžioklės kontrolės funkcijas, tarnautojai nesugebės jų tinkamai atlikti, nes tam nėra nei tinkamai parengti (nėra parengti, kaip reikia elgtis su ginkluotais pažeidėjais), nei tinkamai apmokyti (nėra supažindinti su medžioklės kontrolę reglamentuojančiais teisės aktais). Be to konkretūs reikalavimai dėl aprūpinimo būtinomis darbui priemonėmis, pareigūnų kompetencijos, jų parengimo šioms funkcijoms vykdyti lygio, reido metu naudojamos uniformos ir skiriamųjų ženklų bei kita yra numatyti aplinkos ministro patvirtintoje Gyvosios gamtos apsaugos kontrolę vykdančių aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų inspekcinės veiklos organizavimo instrukcijoje. Taip pat pažymėtina, kad vadovaujantis Valstybės tarnybos įstatymo 26 str. 1 d. 2 p. –valstybės tarnautojams už papildomų užduočių, kurios yra suformuluojamos raštu ir nėra nustatytos pareigybės aprašyme, atlikimą turi būti mokamos priemokos. Taigi, už papildomų užduočių, nepriskirtų pagal pareigybės parašymą, atlikimą, kaip ir už viršvalandinį darbą, valstybės tarnautojams taip pat turi būti atlyginta. Be to, medžioklės veiklos kontrolė atliekant reidus yra susijusi su daug didesne rizika valstybės tarnautojų sveikatai ir gyvybei (šaunamųjų ginklų panaudojimas ir kt.), nei įprastinių Valstybinės miškų tarnybos tarnautojų funkcijų atlikimas.

Pažymėtina, kad kontrolės medžioklės srityje priskyrimas Valstybinės miškų tarnybos valstybės tarnautojams ne tik pareikalauja papildomų biudžeto lėšų, bet ir sąlygos teisės aktų reikalavimų nesilaikymą. Dėl to siekdami tinkamai atstovauti Profesinės sąjungos narių interesams bei vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos darbo kodekso 47 str. 1, 6 dalimis, Lietuvos Respublikos profesinių sąjungų įstatymo 16 straipsniu, Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo 3 str. 1 d., mums suteikta teise gauti informaciją iš darbdavio, prašome Jūsų pateikti informaciją raštu apie tai:

1. kaip bus/yra paskirstomas Valstybinės miškų tarnybos valstybės tarnautojų darbo krūvis, jiems pavedus atlikti papildomas funkcijas ir kaip bus/yra užtikrinamas nepertraukiamo paros ir savaitės poilsio laiko reikalavimo laikymasis reidus atliekantiems tarnautojams;
2. kaip bus atsiskaitoma su valstybės tarnautojais už papildomų funkcijų atlikimą, darbą nakties metu, poilsio ir švenčių dienomis, ar tam yra numatytas papildomas finansavimas;
3. koks darbo laiko režimas bus/yra taikomas Valstybinėje miškų tarnyboje pradėjus vykdyti medžioklės kontrolę;
4. ar bus keičiami Valstybinės miškų tarnybos tarnautojų, atliksiančių reidus, pareigybės aprašymai;

5. kaip valstybės tarnautojai buvo/bus apmokomi ir parengiami darbui (ar buvo ir kokie organizuojami mokymai, jei nebuvo – kada planuojama juos organizuoti), Valstybinei miškų tarnybai pradėjus vykdyti medžioklės kontrolę.

Nurodytą informaciją prašytume mums pateikti raštu (paštu, el. paštu arba faksu).

Dar kartą prašome susilaikyti nuo Pavedimo vykdymo ir kartu su Profesinės sąjungos bei kitų suinteresuotų institucijų atstovais ieškoti kitų, priimtinių ir teisėtų, priemonių Aplinkos ministerijos keliamiems tikslams įgyvendinti. Apie Jums priimtina susitikimo vietą ir laiką prašytume mus informuoti el. paštu info@pareigunai.lt.

Dėkojame už bendradarbiavimą.

Pagarbiai
Pirmininkas

Vaidas Laukys

D. Dapkutė, tel. 85 271 6118, el. paštas info@pareigunai.lt